

IO2 –
Integraatioresurssien
työkalupakki
Käsikirja –
Kulttuurilukutaito

exemplar

Young Migrant Integration Leaders

Vertaisohjaajan käsikirja

Tämän lyhyen käsikirjan tarkoitus on auttaa sinua, vertaisohjaaja, käyttämään Integraatioresurssien työkalupakin tarjoamia digitaalisia resursseja nuorten maahanmuuttajien kanssa yhteisössäsi. Tämän lyhyen oppaan avulla kerromme sinulle hieman taustatietoa digitaalisissa resursseissa läpikäytävistä aiheista, jonka jälkeen tarjoamme ohjausta niiden jälkeiseen harjoitukseen, jonka voit tehdä paikallisen verkostosi nuorten kanssa. Tähän käsikirjaan sisällytetty harjoitus edistää heidän ymmärrystään digitaalisten resurssien hahmottelemasta aiheesta. Joissakin tapauksissa, joissa ryhmäkeskustelu on toimivampi tapa, opastamme sinua sellaisen järjestämisessä, ja tarjoamme joitain keskustelunaiheita ja kysymyksiä, jotka voit esitellä paikallisen ryhmäsi nuorille.

Tämän käsikirjan aihe liittyy digitaaliseen resurssiin – **Kulttuurilukutaito**

Johdanto aiheeseen

Maahanmuuttajien ja heidän vastaanottavan maansa kulttuurin välisessä dynaamisessa prosessissa vaikutus kohdistuu molempiin osapuoliin. Maahanmuuttajat sekä omaksuvat uutta että tuovat kulttuuriset taustansa uuteen ympäristöönsä, osallistuen näin aktiivisesti vastaanottavan kulttuurin jokapäiväiseen elämään. Tämä prosessi voi olla hedelmällinen molemmille osapuolille, mutta se on samaan aikaan myös monimutkainen ja tulenarka, liittyen etenkin kommunikaatioon ja kollektiiviseen identiteettiin.

Kun ihmiset yrittävät kommunikoida oman ryhmänsä ulkopuolisten henkilöiden kanssa, se voi usein johtaa viestinnän epäonnistumiseen ja väärinkäsityksiin. Tämä taas luo esteitä tilanteen merkitysten ymmärtämiselle.

Tämän digitaalisen resurssin tavoite on osoittaa nuorille, kuinka tärkeää on kehittää omia kulttuurilukutaitojaan, eli kykyä ymmärtää, olla vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä erilaisten kulttuurien kanssa.

Resurssissa esitellään kulttuurilukutaidon vaikutusta ympäristöön ja sosiaaliseen elämään, näiden taitojen kehittämiseen liittyviä perussääntöjä, ja mitä tarkoittaa suvaitsevaisuus.

Tämän jälkeen rohkaisemme sinua jakamaan tietosi ryhmäsi nuorten kanssa lyhyen ryhmäkeskustelun avulla.

Kulttuurilukutaidon tärkeys:

Kulttuurilukutaito tarkoittaa tietoa erilaisten kulttuuristen ryhmien historiasta, saavutuksista ja näkökulmista – mukaan lukien henkilön oma ryhmä – jota tarvitaan luetun ymmärtämiseen ja kirjoittamiseen sekä muiden medioiden käyttämiseen. Kulttuurilukutaito vaatii vuorovaikutusta kulttuurin kanssa sekä siihen liittyvää ajatustyötä. Se tarkoittaa yksilön laajaa yleistietämystä ja tämän tietämyksen käyttöä kommunikaation, hyväksynnän ja ymmärryksen rakentamiseen alati muuttuvassa globaalissa yhteiskunnassa (Desmond, 2011).

Kulttuurilukutaidolla on positiivisia vaikutuksia yhteiskuntaan, jossa elät. Se vähentää ennakkoluuloja ja kulttuuriin perustuvaa epätasa-arvoisuutta, lisää monimuotoisuudelle annettua arvoa, ja lisää kyseessä olevan yhteiskunnan sosiaalisiin käytäntöihin osallistumista, mukaan lukien pääsy instituutioihin ja palveluihin (Anning, 2010).

Joitakin avaintaitoja, joita voit kehittää tullaksesi kulttuurilukutaitoiseksi, ovat:

1. Tunnista ja arvosta kulttuurista monimuotoisuutta ja erilaisuutta
2. Opettele viestimään tehokkaasti toisista kulttuureista tulevien ihmisten kanssa
3. Ymmärrä, että jostakin kulttuurisesta ryhmästä tulevien ihmisten välillä on yksilöllisiä eroja
4. Kohtele kaikkia yksilöinä – pidä mielesi avoimena, äläkä aseta ennakkoodotuksia tai ylläpidä stereotyyppioita
5. Arvioi jokaista tilannetta erikseen ja käytäydy sen mukaisesti

Tämän resurssin käyttäminen ryhmän kanssa

Tämän resurssin käyttämiseksi paikallisen ryhmäsi nuorten kanssa, suosittelemme, että aloitat esittelemällä aiheen ryhmäsi ihmisille. Valmistellaksesi sanomisesi, sinun

tulisi ensin itse katsoa digitaalinen resurssi, ja sen jälkeen tehdä yhteenveto tämän käsikirjan mainitsemista avainasioista.

Tämän jälkeen sinun tulisi kehottaa kaikkia ryhmäsi nuoria katsomaan digitaalinen resurssi. Mikäli sinulla ei ole käytettävissä videotykkiä ja valkokangasta, voit pyytää tovereitasi kirjautumaan sisään EXEMPLAR projektin nettisivuille: www.exemplars.eu ja tutustumaan digitaaliseen resurssiin älypuhelimillaan, tableteillaan tai muilla laitteilla.

Kun kaikki ryhmässä ovat katsoneet videoresurssin, sinun tulisi aloittaa kysymällä heiltä:

1. Mitä mieltä olit videoresurssista?
2. Mitä opit siitä? Opitko jotakin uutta?
3. Millä tavoin tämä resurssi oli sinusta hyödyllinen, ja miksi?

Jatkoharjoitus

Varmistettuasi, että kaikki ryhmäsi nuoret ovat katsoneet digitaalisen resurssin ja osallistuneet lyhyeen ryhmäkeskusteluun, rohkaisemme sinua vetämään hieman pintaa syvemmälle menevän keskustelun aiheesta.

Harjoituksen nimi: Ryhmäkeskustelu – mikä on hyväksyttävää yhteiskunnassa?

Ajankäyttö: Suosittelemme, että käytät tähän ryhmäkeskusteluun 30-45 minuuttia – riippuen siitä, miten innokkaasti ryhmäläiset osallistuvat siihen ja minkä verran he haluavat jakaa ryhmän kanssa.

Materiaalit:

Tätä harjoitusta varten sinulla tulee olla tila, jossa voit istua ja keskustella nuorten kanssa, ja sinun tulee tarjota kaikille muistiinpanovälineet.

Koska työskentelet vapaaehtoisena eikä sinulla ole käytettävissä budjettia materiaaleja varten, sinun kannattaa ottaa yhteyttä paikalliseen yhteisökeskukseen, paikallishallintoon, tai jopa lähestyä paikallisia yrityksiä, ja selvittää, olisivatko he halukkaita lahjoittamaan joitakin tarvikkeita, jotta voisit suorittaa tämän harjoituksen vertaisryhmäsi kanssa. He saattavat voida auttaa sinua myös tulosteiden kanssa!

Ryhmäkeskustelun valmisteleminen:

- ❖ Ennen kuin aloitat ryhmäkeskustelun, on tärkeää varmistaa, että ilmapiiri on hyvä, ja sopia yhteisesti, että kaikki mielipiteet ovat tärkeitä ja niitä kunnioitetaan.
- ❖ Aloita henkilökohtaisilla kysymyksillä:
  - Mikä on sinun kulttuurisi?
  - Mitkä ovat sellaisia asioita kulttuurissasi, joista olet ylpeä?
  - Mitkä ovat sellaisia asioita kulttuurissasi, joista et pidä?
  - Listaa joitakin kulttuurisi arvoja, uskomuksia ja tapoja (3 jokaista).
- ❖ Keskusteltuanne näistä kysymyksistä, voit pyytää nuoria syventymään aiheeseen lisää keskustelemalla seuraavista asioista:
  - Millä tavoin kulttuuri määrittelee sen, kuka ihminen on?
  - Nimeä jokin uskomus rodusta, ja kerro, miten se on paikkansapitämätön?
  - Kerro jokin tietämäsi stereotypia jostakin tietystä ihmisryhmästä.
- ❖ Anna tämän jälkeen jokaiselle ryhmäläiselle paperi ja kynä ja pyydä heitä täyttämään taulukko (alla) tiedoilla omasta kulttuuristaan.
- ❖ Seuraavaksi nuoret vertailevat täyttämäänsä tietoja keskenään ja keskustelevat eroavaisuuksista.
- ❖ Tämän ryhmäkeskustelun kautta nuoret ymmärtävät, että sellaiset kulttuurin näkyvät osa-alueet, kuten ruoka, pukeutuminen, juhlat, uskonto ja kieli, ovat vain osa ihmisen kulttuuriperimää. Näistä asioista koostuu se, kuinka henkilö elää ja se, miten hänet hyväksytään osaksi yhteiskuntaa. Tietämys kyseisistä asioista auttaa olemaan tietoinen siitä, miten voi parhaiten välttää väärinymmärryksiä ja menestyksekkäästi olla vuorovaikutuksessa ja tehdä yhteistyötä eri kulttuurien välillä uusissa ympäristöissä.

Kulttuurin osa	Mikä on hyväksyttävää	Mikä ei ole hyväksyttävää
Ruoka		
Pukeutuminen		
Juhlat		
Uskonto		
Kieli		
Nonverbaalinen viestintä		
Käyttäytyminen		
Rituaalit		
Ihmisten nimet		

exemplar

Young Migrant Integration Leaders

INNEO

JUGEND- &
KULTURPROJEKT EV.

HUBKARELIA

The Rural
Hub

SUSTAINABLE EDUCATION
SEAL
CYPRUS
ACTIVE LEARNING

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 2018-1-DE02-KA204-005035